

slovenski čebelar

1 9 6 4

LETO LXVI

ŠT. 11

SLOVENSKI ČEBELAR

GLASILO ČEBELARSKIH ORGANIZACIJ
SLOVENIJE

Št. 11

Ljubljana, 1. novembra 1964

Leto LXVI

VSEBINA

Edi Senegačnik: Na obisku pri avstrijskih čebelarjih	257
Dr. Alojz Šercelj: Cvetni prah — čebelji kruhek in še kaj	265
Adam Kehrl: Moj način čebelarjenja — podlaga mojih čebelarskih uspehov (nadaljevanje in konec). Prevedel V. Benedičič	266
Leopold Stanek: Napisi za panjske končnice	272

NAŠA ORGANIZACIJA

Tajniško poročilo. Obvestilo. Spremljanje čebel pri prevažanju na pašo. Iz Skofje Loke . . .	270
--	-----

PANJSKA KONČNICA KOT UVODNA VINJETA

Trije konjeniki

List izhaja vsakega 1. v mesecu. Člani, ki plačajo letno članarino 1000 din, ga prejemaajo zastonj. Izdaja ga Zveza čebelarskih društev za Slovenijo v Ljubljani, Miklošičeva cesta 50, tiska CP Delo — obrat Triglavsko tiskarna v Ljubljani, ureja uredniški odbor: Valentin Benedičič, Ivan Majcen, Slavko Raič, Jože Rihar, Edi Senegačnik in Jožko Šlander. Odgovorni urednik: Edi Senegačnik. Letna naročnina za nečlane 1200 din, za inozemstvo 1500 din. Posamezna številka na 32 straneh stane 140 din, na 16 straneh 70 din. Odpovedi med letom ne upoštevamo. Kdor plačuje članarino v obrokih, se s prvim obrokom zaveže, da jo bo do konca leta v celoti poravnal. Isto velja za naročnino. Številka žiro-računa pri Narodni banki v Ljubljani, Miklošičeva cesta, 600-14/603-116

NA OBISKU PRI AVSTRIJSKIH ČEBELARJIH

EDI SENEGACNIK

Meseca avgusta so imeli avstrijski čebelarji večdnevno zasedanje. Najprej so se zbrali potovalni učitelji, ki so imeli 20. in 21. avgusta predavanje o vseh novostih na čebelarskem področju. 23. avgusta pa so se sestali avstrijski vzrejevalci matic. Tem so predavali odlični avstrijski čebelarski strokovnjaki ing. Jordan, dr. Ruttner in dr. Bretschko. Na mednarodni cvetlični in vrt-narski razstavi (Wig 1964) so imeli čebelarji svoj paviljon, v katerem je bila čebelarska razstava, poleg tega pa so postavili na obširnem razstavišču še vzoren šolski čebelnjak.

Naše bralce smo o tem dvakrat obvestili in jih povabili na izlet na Dunaj. Da bi omogočili čim cenejše bivanje na Dunaju, smo organizirali izlet v lastni režiji. Vse se nam je posrečilo, škoda je le ta, da se je prijavilo samo 17 čebelarjev.

Na Dunaj smo odpotovali v četrtek, 20. avgusta zvečer. Na postaji se je zbrala naša čebelarska skupina, ki je štela 15 članov, v Mariboru pa sta se nam pridružila še dva čebelarja: tovariša Oberžan in Pukl. Za kratek čas smo prav vsi skrbeli, tako da nam je noč kar prehitro minila. V naši sredi smo imeli tudi nekaj brhklih matic, ki so skrbele za svoje »slabše polovice«. Tudi pozneje na Dunaju so z vzorno vmeno skrbele zanje, da se jim ni pripetilo nič hudega. Najbrž mi tov. Ruža Polič iz Grosuplja ne bo zamerila, če povem, da je kot ugledna čebelarka in simpatična dama res bila vsej

skupini v ponos, prav tako kot naša ljubljanska čebelarica Radejeva, ki se je tokrat le opogumila in se prikazala med čebelarji ter z njimi celo odšla na dolgo pot. Ne bi bilo prav, ko ne bi omenil še našega vrlega tovariša Benedičiča, ki je s svojimi živahnimi predsedniškimi očmi natančno pregledal ves položaj v vlaku, nam v najkrajšem času priskrbel boljše prostore in poskrbel zase šele takrat, ko smo se mi vsi že dobro namestili. Njemu smo namreč zaupali vodstvo, saj ga poznamo kot odličnega organizatorja. Kot skrbi za Zvezo, tako je skrbel ves čas tudi za nas kot skrbni očka. Z nami je potoval tudi tovariš Martelanc s soprogo. Imel je srečo, da je našel prazen kupe in se v njem za to noč naselil. Tako se je vozil kot v spalnem vagonu in to brez posebnega doplačila. Zjutraj nas je pozdravil na Dunaju ves mladosten in svež ter nam dejal: »Nocoj smo pa spet enkrat po dolgem času kulturno potovali«. V naši skupini je bilo kar precej zelo mladih čebelarjev, ki so imeli s seboj polne popotne bisage različnih dobrot, ki pridejo v inozemstvu zelo prav. Ko sem gledal njihove zajetne kovčke, sem se spomnil na star slovenski pregovor, ki je menda veljal za naše študente, ko so šli študirat na Dunaj: »Če greš na Dunaj, pusti trebuh zunaj.« Tega pa se nam ni bilo treba bati. Naša mladina je bila tako zgovorna, zabavna in tudi sposobna, da sem na mah pomislil na to, da po krivici obtožujemo moderne čase in tožimo, da nimamo v svojih vrstah več mladih ljudi. Ko bi bili stric Matič videli te živahne čebelarje, ki celo noč niso zatisnili oči, zjutraj pa tako pogumno korakali po nekdanji cesarski prestolici, bi jim bili prav gotovo dejali, da so pravi petelini.

Na Dunaju nas je pozdravilo lepo sončno jutro, ki je še stopnjevalo naše prijetno razpoloženje. V hotelu, kjer smo se malce odpočili, nas je že obiskal urednik znanega avstrijskega čebelarskega lista »Bienenvater« Ferdinand Brückner z nekaterimi sodelavci in nas popeljal na Poskusni zavod za vrtarstvo, kjer so imeli potovalni učitelji svoja predavanja. Tu so nas pristrčno pozdravili, jaz pa sem se jim zahvalil, jih pozdravil v imenu slovenskih čebelarjev in med drugim dejal: »Tudi mi slovenski čebelarji čebelarimo s prav tako ljubeznijo kot vi, tudi mi imamo enake skrbi in težave kot vi. Prepričan sem, da jih bomo s skupnimi silami in s sodelovanjem lažje premagovali, zlasti danes, ko postajajo meje vedno bolj rahle in vedno manj pomembne. Tudi slovenski čebelarji smo prevzeli geslo Apimondije, ki pravi, da tudi čebele, te tako majcene in neznatne žuželke, lahko družijo narode na poti k medsebojnemu razumevanju in spoštovanju ter s tem k trajnemu miru in sožitju med narodi. Upam, da smo s tem našim kratkim obiskom pokazali svojo dobro voljo in položili prve temeljne kamne za naše uspešno sodelovanje. V imenu slovenskih čebelarjev vam želim mnogo uspeha pri delu v vaših organizacijah in pa seveda tudi pri čebelah.«

Nato so nas predstavniki avstrijskih čebelarjev povabili na kosilo. Popeljali so nas v dvorano in nam prepustili častna mesta med najvidnejšimi avstrijskimi čebelarskimi delavci. Poleg nas sta sedela ing. Jordan, docent dr. Friderik Ruttner in njegov brat ing. Karel, urednik Brückner, predsednik Zveze avstrijskih čebelarjev Tropper, dr. Bretschko in še cela vrsta drugih funkcionarjev. Tu je bil tudi zastopnik nemških čebelarjev Reiter, ter zastopnik Madžarske in Švice. Med kosilom smo kramljali o njihovem in našem čebelarstvu, ob kozarčku dobrega vina pa smo postali še bolj zgovorni. V petek

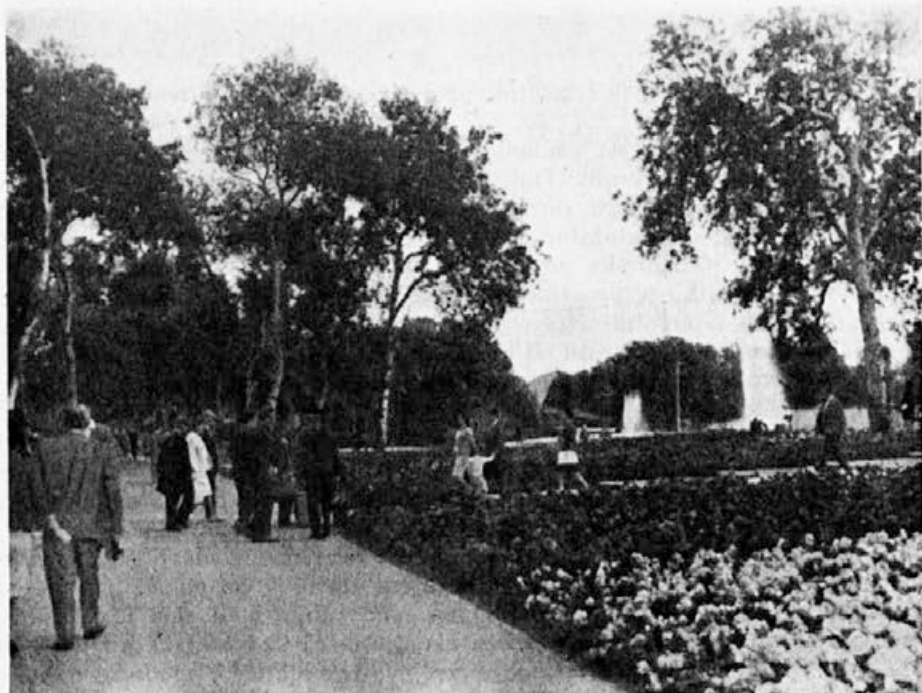

Skupina slovenskih čebelarjev pred vhodom v kino Gartenbau

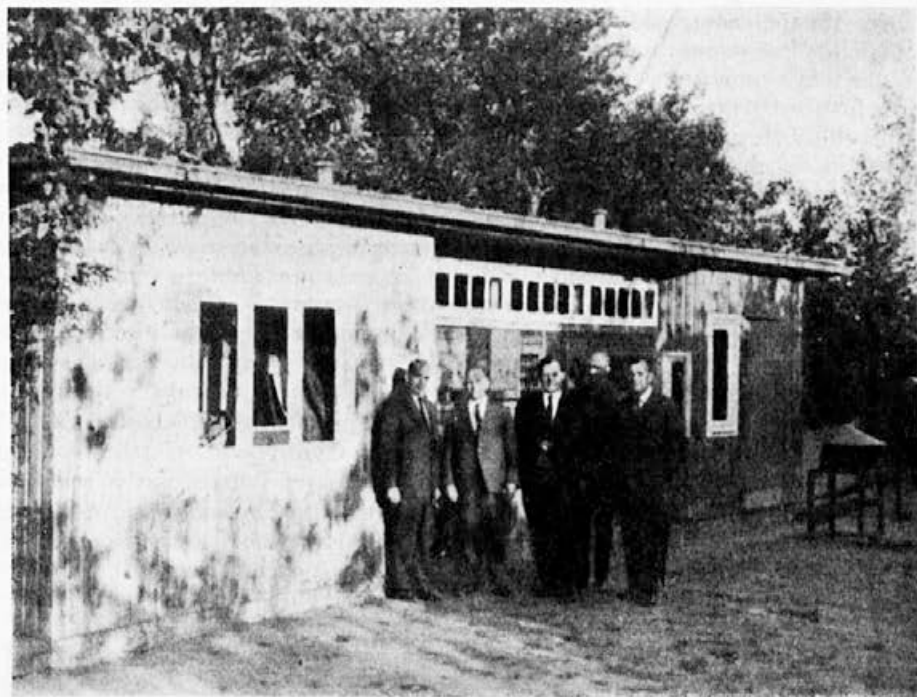
popoldne smo si ogledovali znamenitosti Dunaja, soboto dopoldne pa smo namenili za različne nakupe. Tudi v Avstriji so ob sobotah popoldne vse trgovine in tudi javni lokali zaprti. Zato smo morali izkoristiti sobotno dopoldne. Obiskali smo prodajalno avstrijskega čebelarskega društva, kjer smo nakupili nekatere čebelarske potrebščine, ki jih pri nas nimamo. Na žalost smo ugotovili, da njihova trgovina ni preveč dobro založena z njimi. Če bi naš Medeks nekoliko izpopolnil izbiro blaga, bi bila njegova prodajalna lahko mnogo boljša, kot je bila ta. Vsi od kraja smo kupili posebne namizne kozarce, iz katerih lahko točimo med naravnost na koščke kruha. Zdi se nam, da bi take kozarce tudi v Ljubljani lahko kupili in z njimi še bolj popularizirali prodajo medu. Popoldne je začelo močno deževati. V naglici smo si ogledali Schönbrunn, nato pa obiskali še Prater, kjer smo se prav vsi povzpeli še na Riesenrad, ki nas je ponesel v vrtoglavo višino. Na žalost pa nismo mogli uživati čudovitega razgleda po nekdanji cesarski prestolnici, ker je deževalo in bilo poleg tega megleno. Zvečer so imeli avstrijski čebelarji še družabni večer v Grinzigu. Vsi smo bili preveč utrujeni, da bi se ga udeležili, sicer pa smo svoje žepe tudi že skoro popolnoma izpraznili. Imeli smo le še toliko šilingov, kolikor smo jih potrebovali za nedeljo in za povratek. V nedeljo smo se udeležili velikega zbora avstrijskih vzrejevalcev matic. V moderni dvorani Gartenbaukina se je zbralo več sto vzrejevalcev in čebelarjev iz vseh predelov Avstrije. Poleg najvidnejših avstrijskih čebelarskih funkcionarjev so bili

tu tudi njihovi znanstveniki, ki so predavali. Med gosti, ki so pozdravili zbor vzrejevalcev, so bili poleg Nemcev, Madžarov in Švicarjev tudi Jugoslovani. V imenu Zveze čebelarških društev za Slovenijo je v daljšem pozdravnem govoru tov. Benedičič, predsednik Zveze, opisal delo naše čebelarške organizacije, ki je v okviru Apimondije našla svojo pravo pot. Dejal je še: »Imamo celo vrsto problemov, ki jih bomo morali reševati z medsebojno pomočjo. Pri tem ne gre samo za nekatere organizacijske probleme, pač pa za druge važnejše stvari. Čebelarimo z enako čebelo, za katero vemo, da je v vseh pogledih odlična. Naš skupni interes je, da še nadalje odbiramo dobre rodove in skušamo priti do najboljših. Drugi problem so čebelje bolezni, zlasti pa pršica, ki se tako trdovratno pojavlja prav v obmejnih predelih. Tu nas čaka še mnogo dela. Prav v sodelovanju z vami vidimo slovenski čebelarji obojestransko korist.« Govor tov. predsednika so sprejeli navzoči čebelarji z velikim odobravanjem.

Nato so predavali avstrijski čebelarški znanstveniki in strokovnjaki. Ing. Jordan, direktor čebelarškega inštituta na Dunaju, je predaval o organizaciji zdravstvene službe pri vzreji in o ustanavljanju vzrejnih središč. Docent dr. Ruttner je govoril o dosedanjih avstrijskih uspehih pri načrtni vzreji in o odbiri najboljših čebeljih rodov. Dr. Bretschko, ravnatelj čebelarške šole v Weinzödlu pri Grazu, je predaval o organizaciji plemenitnih in opazovalnih postaj. Vsa predavanja so bila namenjena izključno samo vzrejevalcem matic.

Z mednarodne cvetlične razstave na Dunaju (Wig 1964)

Avstrijski čebelarji so zgradili na cvetlični razstavi svoj vzorni čebelnjak

Najvažnejše o tem bomo priobčili v eni izmed naslednjih številk našega lista. Predavanja so bila zares kvalitetna. Mi slovenski udeleženci pa le nismo mogli mimo zanimive in pomembne ugotovitve, kako zelo podpira avstrijska vlada vzrejna prizadevanja posameznih čebelarskih organizacij. Zastopnik Kmetijskega ministrstva ing. Hartmann je v svojem nagovoru povedal, da se avstrijsko kmetijsko ministrstvo v polni meri zaveda koristi, ki jih ima sodobno kmetijstvo prav od čebel. Tudi v bodoče bo podpiralo vsa prizadevanja čebelarskih organizacij z izdatno finančno pomočjo. Kako pa je v tem pogledu pri nas?

Predsednik Tropper se je na tem zborovanju poslovil od dveh odličnih čebelarskih znanstvenikov, ki zapuščata vrste avstrijskih čebelarjev. Prvi je ing. Jordan, ki odhaja v pokoj, drugi pa je znani čebelarski strokovnjak na področju genetike dr. Friderik Ruttner, ki odhaja na novo častno službeno mesto, in sicer na čebelarski inštitut univerze v Frankfurtu ob Maini. Obema so podelili zlate medalje za čebelarske zasluge. Ing. Jordana so odlikovali bavarski čebelarji z zlato Zandrovo medaljo za njegova raziskovanja, za znanstvene ugotovitve in za sodelovanje z bavarskimi čebelarji. Dr. Ruttnerja pa je odlikovala avstrijska čebelarska zveza z najvišjim odlikovanjem, z zlato Weipplovo medaljo. Vsa dvorana je bučala od navdušenja, ko so jima pripenjali odlikovanja. Ginjen in s solzami v očeh se je zahvaljeval dr. Ruttner in dejal: »To moje odlikovanje je pravzaprav tudi vaše. Moje znanstveno delo

bi brez pomoči avstrijskih čebelarjev in brez njihovega sodelovanja nikakor ne uspelo. Moji uspehi na znanstvenem področju so naši skupni uspehi in zato bodimo nanje ponosni.« Vse od kraja je prevzela in ganila velika skromnost in preprostost tega zares pomembnega znanstvenika, ki je postal prav zaradi tega ljubljenelec avstrijskih čebelarjev. Tu pa smo spet lahko nekaj ugotovili. Avstrijski čebelarji se med seboj prav nič ne prepirajo, pridno delajo in pomagajo drug drugemu: izmenjavajo si svoje izkušnje, pri tem pa niso prav nič ozkosrčni in nevoščljivi. Taka sloga in vzajemno sodelovanje pač mora roditi uspehe in tudi take znanstvenike, na katere so res lahko ponosni. Nedeljsko popoldne, zadnje ure svojega bivanja na Dunaju, smo posvetili mednarodni cvetlični in vrtnarski razstavi, pri kateri so sodelovali tudi avstrijski čebelarji s svojim paviljonom in z vzornim šolskim čebelnjakom. Čebelarska razstava v prvem paviljonu je bila sicer zanimiva, toda vse take stvari in še kaj več prav lahko vidimo v našem čebelarskem muzeju v Radovljici. Naše oči so se ustavile zlasti na polnih do kraja zalitih satih medu. Letos je bila tudi v Avstriji zelo dobra gozdna paša. Čudili smo se polnim satom regratovega medu. Te rastline je v Avstriji mnogo več kot pri nas in vse kaže, da tam tudi bolje medi. O cvetlični razstavi sami bi lahko napisali cele strani. Bila je zares čudovita, saj smo videli tam vse mogoče rastline in cvetlice — seveda tudi medovite, za katere smo se še posebej zanimali. S pravim užitkom smo opazovali različne vrste rese, materine dušice, kadulje in ne vem

Vzorni šolski čebelnjak ima vhodna vrata zadaj na severni strani

še katerih cvetlic. Na naše čebele v Liki pa nas je spomnila gredica cvetočega žepka, ki je bil tu nekaj sto metrov od Donave prav tako lepo dišeč in vabljiv kot sredi skalnatih goličav visoko na Velebitu ali pa kje pri Malovanu. Na vseh cvetlicah se je videlo, da jih je prav narahlo že pobožala prihajajoča jesen. Toda kljub vsemu temu so čudovito dehte lehe vrtnic, begonij, orhidej, dalij, krizantem, cinij, petunij, makov in ne vem še česa. V zahajajočem soncu so se čudovito zlivale vse mogoče barve, hladne večerne sapice pa so nas spomnile, da bo vsa ta lepota trajala le še nekaj dni do prve slane. Ustavili smo se na improviziranem modernem pokopališču, kakor si ga zamišljajo sodobni arhitekti. Čudovito lepo je. Nikjer ne vidiš bahavih kamnitih spomenikov in gmot, ki ubijajo človekov pogled. Nadomestujejo jih vse mogoče cvetlice trajnice. In končno smo se ustavili še ob prijetni novi zgradbi, ki je vabila obiskovalce. To je bil novi vzorni šolski čebelnjak, ki ga je poklonilo avstrijsko kmetijsko ministrstvo čebelarški organizaciji. Stal je nič manj kot 120.000 šilingov (3.600.000 din). V njem smo se dalj časa zadržali, kramljali s čebelarji, potem pa se vpisali v spominsko knjigo. Moj fotografski aparat je posnel vse to lepoto in napravil sem več kot sto barvnih posnetkov, ki bodo prav gotovo na predavanjih razveseljevali naše čebelarje. Ob koncu naj povem še nekaj. Povsod po širnem svetu najdemo Slovence in tudi tu smo jih srečali. Iz vsega srca se moramo zahvaliti našemu slovenskemu rojaku Alojzu Perhaju, znancu čebelarja Kastelica iz Mlačevega. Pred 70 leti se je njegov oče preselil na Dunaj, kjer je živel kot prodajalec sadja. Zdaj je prevzel njegovo trgovino sin Alojz, star 52 let. Hodil je v dunajske šole, pri tem pa ni pozabil svojega materinega jezika. Tako lepo govori slovensko, seveda v očetovem grosupeljskem narečju, da ga je bilo veselje poslušati. Mož je bil nič kako vesel, ko je prišel med nas. Sam ni vedel, kako bi nam ustregel. Ponudil nam je svoj kombi, s katerim nas je velikodušno vozil po mestu, nam razkazoval zanimivosti in govoril o Slovencih, ki še živijo na Dunaju. Peljal nas je na cvetlično razstavo, od tam pa v nedeljo zvečer še na postajo. To pa ni bila majhna reč, saj je moral v dveh vožnjah prepeljati kar 15 ljudi in še vso našo prtljago, ki se je na Dunaju znatno povečala in je je bilo kar za cel kup. Dokler bomo imeli Slovenci tako zavedne ljudi, se nam res ni treba bati za svoj obstoj. Vsa čast takim rojakom!

CVETNI PRAH — ČEBELJI KRUHEK IN ŠE KAJ

DR. ALOJZ SERCELJ

Da zagotovi zanesljivo oploditev in s tem obstoj svoje vrste, zaplodi večina rastlin, posebno pa še vetrocvetke, vsako leto velikanske množine cvetnega prahu. Ob času cvetenja ga vetrovi odnašajo v zračne višave, kjer se razprši daleč naokrog. Večina peloda seveda ne doseže svojega namena — oploditve, temveč polagoma popada na zemljo kot »pelodni dež«. Na tleh se ves pelod kmalu uniči, samo tisti, ki pade v jezera ali močvirja, uide uničevalnemu vplivu zraka, kisika in bakterij. Le v glinah in šoti je varen pred zrakom.

Od peloda se v zemeljskih usedlinah seveda ne ohrani vse. Vsebinsko prav tako segnijo že po nekaj tednih, ostane le zunanja ovojnica. Mrenica (mem-

brana) pelodnih zrn je resda debela le nekaj tisočink milimetra, toda sestavljena je iz neke snovi (sporopolenina), ki jo po pravici prištevamo med najodpornейše, kar jih poznamo v živem svetu. Zato ni čudno, da ta zrnca v zemeljskih plasteh kljubujejo vsem mogočim uničevalnim silam tudi stotisoče in milijone let.

Ne le da se sploh ohranijo, tudi vse podrobnosti na površini pelodne mrenice: razne skulpture, risbe in odrastki, vse je skoro tako kot pri svežem pelodu. Na srečo pa so ravno lastnosti zunanje ovojnice (eksine) odločujoči znaki za posamezne vrste pelodov, pa tudi večina rastlin ima tako različen pelod, da ga zlahka razločujemo. Tako lahko po pelodu vemo za katerokoli dobo, kakšno rastlinstvo je tedaj rastlo, čeprav so matične rastline že davno izumrle.

To izredno odpornost pelodove ovojnice in stalnost oblike so znali znanstveniki spretno izkoristiti v raziskovalne namene. Z raznovrstnimi pelodnimi zrci, ki jih najdejo v starejših zemeljskih plasteh, ugotavljajo, kakšno rastlinstvo (v glavnem gre tu za gozdove) je nekoč rastlo na določenem ozemlju. Na ta način je mogoče ugotoviti ne le to, katere so bile, temveč tudi, koliko je bilo enih in drugih in v kakšni družbi so rastle in kdaj. Izkušnje so tudi pokazale, da niti v dveh zaporednih plasteh ne najdemo popolnoma enake pelodne vsebine.

Če preiščemo tedaj zaporedno vrsto plasti iz notranjosti proti površini, nam bo vsaka sledeča zgornja plast pokazala, kako se je spreminjala rastlinska odeja. Ko vse te posamezne ugotovitve naneseemo na poseben, tako imenovan »pelodni diagram«, se nam iz diagrama že na prvi pogled zrcali celotni potek razvoja rastlinstva (predvsem gozdov) skozi več tisočletij, desetisočletij ali celo stotisočletij, kakor so pač stare in debele preiskane plasti. Kot v filmu gledamo veličastno snovanje narave: povrnemo se v že izumrle gozdove in spremljamo njihovo spreminjanje, izginjanje in ponovno pojavljanje, dokler se končno ne »predramimo« v našem današnjem bukovem gozdu.

Ker pa so se globlje spremembe v sestavu gozda navadno dogajale pod vplivom večjih klimatskih sprememb, nam ugotovljene spremembe vegetacije dovoljujejo tudi daljnosežne sklepe o podnebnih in drugih razmerah v tisti dobi.

Posebno najmlajša geološka doba — kvartar — je bil čas burnih sprememb. Podnebje se je večkrat tako ohladilo, da so nastopile ledene dobe in Evropo so prekrivale ne le apneniške, temveč tudi več kot 3000 metrov visoke »ledeniške« alpe ter uničile vse živo pod seboj. V medledenih dobah, ko se je ledeno gorovje stalilo in so se ledeniki umaknili nazaj proti severu, pa se je rastlinstvo in živalstvo znova naselilo v nekdanj opustošenih pokrajinah.

Tako na primer vemo po zaslugi preiskav peloda v glinah in šotah iz Zaloga pri Novem mestu, z Ljubljanskega barja ter iz Bukovice pri Ilirski Bistrici, da je še ob prvih poledenitvenih dobah, to je približno pred 800.000 do 500.000 leti, rasel pri nas gozd, kakršnega poznamo le še v vzhodnem delu Severne Amerike. V gozdovih, ki so v tistem času rasli na današnjem slovenskem ozemlju, so bili najpogostejše drevje razni orehovci: več vrst orehovca (*Carya*), več vrst orehov (*Juglans*), več vrst krilatega oreškarja

(Pterocarya), Engelhardtia, itd. Tudi nekaj hrastov in gabrov je že bilo vmes, bukev bi pa komaj katero našli v tedanjem gozdu. Lahko si torej zamislimo občutje, ki bi nas prevzelo v takem gozdu, kjer mečejo krošnje dreves s pol metra dolgimi in še daljšimi pernatimi listi čudne sence v gozdni polmrak. Številni ptiči, opice in razni glodalci pa kar naprej drobijo obilico raznovrstnih sladkih jedrc orehov karije in navadnega oreha, ki jih je bilo tedaj toliko, kot je danes bukev.

Toda takšen, danes bi rekli »amerikanski« gozd, je v večini evropski pokrajin kmalu izumrl. Uničile so ga najbrž poledenitve in zraven gotovo še kake bolezni, pa tudi konkurenčno verjetno ni bil več tako močan, da bi se mogel v toplih dobah ponovno uveljaviti v krajih, od koder je bil v ledenih dobah pregnan na jug, na Apeninski in Balkanski polotok. Le še tu, v naših krajih in v severni Italiji, se je še dolgo ohranilo to danes za nas čisto tuje rastlinstvo in je od tu popolnoma izginilo v srednji ali morda celo šele v mlajši ledeni dobi. Vse to smo zvedeli po zaslugi pelodnih analiz raznih sedimentov iz naših krajev.

Prav tako nas pelodne analize pouče, da se je današnja bukev, ki zadnjih deset tisoč let tako bohotno in nasilno vlada v evropskih poledenodobnih gozdovih, naselila in razbohotila šele pred približno 10.000 leti, to je takoj ob koncu ledene dobe. V srednji in severni Evropi pa je bukev mogla doseči isto, namreč popolnoma obvladati gozd, šele v zadnjih 4 ali 5 tisoč letih. Bukove gozdove je človek ob svojem za gozd vedno le škodljivem delovanju do danes že močno skrčil, delno za poljedelsko obdelavo, delno pa je — hote ali nehotе — preobrazil gozdove v bolj ali manj umetne, nenaravne tvorbe.

Vendar bi lahko glede na ugotovitve pelodnih analiz, to je z gozdno-zgodovinskega stališča, imenovali sedanjó poledeno (ali medledeno?) dobo na evropskem kontinentu — »bukovo dobo«.

Stvar pa lahko še zasukamo: ko smo že dovolj podrobno proučili gozdno zgodovino neke pokrajine za daljša časovna obdobja, nam postane lahko shema razvoja gozdov tudi paleontološki dokaz starosti doslej še neznanih plasti, ki so za znanost ali za gospodarstvo iz tega ali onega razloga pomembne in zanimive. Treba je le natančno proučiti pelodno vsebino zaporedne serije neznanih plasti in to primerjati z že znanimi pelodnimi diagrami iz iste pokrajine. Po natančni primerjavi posameznih sestavin gozda in poteka naseljevanja lahko pogosto kar zanesljivo napovemo starost doslej še neznanih plasti.

S tem pa se nam odpro široke možnosti, da zasledujemo in ugotavljamo istovrstne zemeljske plasti iz različnih krajev in globin. V gospodarstvu ima to velik pomen pri sledilnih delih plastovnih rudnih teles, predvsem premoga in nafte. Če sestoji rudišče iz več plasti, ki pa so morda zaradi gorotvornih sil (tektonike) prelomljene in premaknjene, najdemo ravno na ta način najhitrejšo povezavo med posameznimi, tudi oddaljenejšimi plastmi. S tem prihranimo rudniku včasih velikanske vsote, ki bi jih sicer morali izdati za draga in dolgotrajna vrtanja.

Seveda se nobena znanost danes več ne zapira v svoj tesni »slonokoščeni grad«, temveč se vse znanosti — kot zobata kolesa — vklepajo ena v drugo v kompliciranem stroju sodobnega življenja.

Kje vse se dajo uporabiti izkušnje te ali one znanosti, je odvisno le od iznajdljivosti in razgledanosti človeka v posameznih situacijah. En tak primer naj nam nazorno prikaže, kako se dajo izsledki palinoloških preiskav praktično uporabiti tudi tam, kjer bi najmanj pričakovali: v kriminologiji.

Pred nekaj leti so v okolici Dunaja našli na obrežju Donave umorjenega moškega. Policiji se je zdel nekdo posebno sumljiv, toda niso mu mogli ničesar dokazati in so ga morali po dolгих preiskavah izpustiti. Vse mogoče preiskave, med drugimi tudi kemične preiskave blata na osumljenčevih čevljih, niso povedale ničesar, kar bi ga moglo obremenjevati.

Toda čeprav je bil le-ta morda že prepričan, da se je izmazal, kriminalisti le še niso mirovali. Po dveh letih se je nekdo spomnil, da bi morda kaj več povedala pelodna analiza blata z osumljenčevega čevlja, ki so ga še hranili.

Čeprav palinolog, ki je dobil blato v preiskavo, ni vedel, za kaj gre, je takoj, ko je le-to preiskal, vedel povedati, kod je nazadnje hodil tisti, ki si je umazal podplate. Celo kraj je vedel točno navesti in to prav tam, kjer so našli umorjenca. Bila je to pač vrsta srečnih (za osumljenca nesrečnih) naključij, da je palinolog dobro poznal sestav zemlje v okolici Dunaja, da je bila pelodna slika, kakršno je našel v koščku blata s čevljev, nekaj posebnega, in da so plasti, ki vsebujejo tak pelod, v okolici Dunaja redke in razgaljene na površju ravno na kraju, kjer so našli žrtev.

Osumljenca so znova prijeli in je pod težo tega dokaza zločin tudi priznal...

Teh nekaj vrstic in primerov naj bi našim čebelarjem, ki jih zanima prav vse, kar je v posredni ali neposredni zvezi s čebelicami, pokazalo, kako različne, včasih naravnost presenetljive koristi nudi človeštvu znanstveno raziskovanje tudi najneznatnejših in navidežno nepomembnih reči, celo takih, kot je na primer cvetni prah.

MOJ NAČIN ČEBELARJENJA — PODLAGA MOJIH ČEBELARSKIH USPEHOV

ADAM KEHRLE, BUCKFAST ABBEY

(Nadaljevanje in konec)

Prevažanje na jesensko reso

Dartska pušča, visoka ravan z granitno podlago, nam nudi v ugodnih letih s prevažanjem čebel dobro pašo, ki pa zahteva izpolnitev nekaterih pogojev, da jo moremo popolnoma izkoristiti. Kakor sem vedno nakazoval, je naš način čebelarjenja v veliki meri tako urejen, da tem pogojem popolnoma ustreza.

Na Dartski pušči cvetijo prvi posamezni grmiči jesenske rese (Calluna) približno od 25. julija dalje. Navadno pa traja še tri tedne, preden je resa v polnem cvetju. Medi redko pred 15. avgustom in skoraj nikoli po 5. septembru. Paša se začne nenadoma in traja čisto samo malo dni. Na Dartski

pušči rasteta tudi še *Erica cineria* in *Erica terralix* (obe sta neki vrsti rese, ki ju ni pri nas), toda cvetita prej in prideta pri nas komaj v poštev — v resnici sta nezaželeni, kajti njun med je manjvreden.

S prevažanjem začnemo skoraj vsako leto 20. julija in traja približno deset dni. Prevoz se začne pred sončnim vzhodom in prepeljemo skoraj vsak dan eno stojišče s 30 do 40 panji z vsemi pritliklinami. Razdalje nihajo od 25 do 50 km. Potrebne priprave, namestitve rešetk, mrež in palic za pritrjevanje, izvršimo dan prej. Že skoraj 40 let uporabljamo enostavno in učinkovito pripravo za pričvrstitev panjskih delov. Na spodnji strani vsake podnice sta nameščeni dve medeninasti ploščici — $6 \times 2 \times 1$ cm — s 6 mm navoji. Ti ploščici sta na podnici stalno pritrjeni, ena spodaj in druga zadaj. V lesnem okviru (mreže) sta nameščeni na ustreznem mestu dve tanki jekleni ploščici s 6 mm luknjo v sredini, ki se uporabljata kot podložki. Vsa priprava obsega dve šestmilimetrski palici iz okroglega železa z navojem na enem in pritrjeno krilno matico na drugem koncu. Za pričvrstitev panjskih delov spustimo palici s konci, ki imajo navoje, naprej skozi podložke ob notranji strani panja in ju s krilnimi maticami zavijamo v medeninasti ploščici spodaj na podnici. Na ta način so podnica, plodišče, naklada in mreža za prevažanje istočasno speti. Mreže kakor tudi palice z navoji namestimo dan prej. Palice za pričvrstitev na sprednji strani pa ne privijamo popolnoma. Ko pridemo naslednje jutro k čebelam, porinemo v žrelo zapiralno zagozdo, nato popolnoma privijemo sprednjo palico, s čimer pritrdimo tudi zagozdo na žrelu, nakar je panj pripravljen za prevoz. Pri vsakem prevažanju čebel, kakor npr. pri izenačevanju družin spomladi, pride v poštev ta priprava, ki je enostavna, poceni, popolnoma zanesljiva in nikakor ne poškoduje panjev in panjskih delov. Popolnoma zanesljiva zapiralna priprava je pri prevažanju čebel nujen in najosnovnejši varnostni ukrep.

Opravljanje čebel na paši na jesenski resi se omejuje izključno na povečanje prostora, če sta ugodna vreme in paša. Paša se lahko začne nenadoma in to v takem obilju, da je skoraj neverjetno. Prostor povečamo na enak način kakor pri paši na beli detelji. Prazne naklade nalagamo vedno zgoraj. Noben poseg, noben oskrbovalni ukrep ne more sedaj izzvati v družinah kako spremembo glede njihove moči — potrebne čebele so sedaj v panju ali pa jih ni.

Tukaj moram poudariti važno dejstvo, namreč *pomen prostornega plodišča in njegov vpliv na donos na jesenski resi*. Primer iz moje izkušnje bo to najjasneje osvetlil. Leta 1933 sta postavila dva čebelarja svoje čebele nedaleč stran od naših. Oba sta čebelarila v panjih angleške društvene mere. Leta 1933 je bilo zelo medeno in kmalu po končani paši na resi sem imel priložnost, da sem poizvedel, kakšen uspeh sta imela ta dva čebelarja. Pripovedovala sta, da sta imela povprečen donos 28 funtov na panj, da je resa dobro medila začetek avgusta, potem je pa bolj ali manj odpovedala, ko je 24. avgusta zopet nastopilo toplo vreme, ki je trajalo pet dni. Dejansko je bila v teh petih dneh najboljša paša, kolikor jih pomnim, z dnevnim donosom približno 20 funtov (okrog 10 kg). Mi smo točili nad sto funtov na družino, nadaljnjih 50 funtov medu je bilo v plodišču. Kako smo si pojasnjevali te presenetljive razlike? Brez dvoma sta prišla ta dva čebelarja na jesensko reso s starimi čebelami, ki so se izčrpale takoj ob prvi paši. Zalega je bila

pač gotovo zelo omejena, zato tudi ni bilo nič naraščaja. Moralo je biti tako, kajti oba sta se kasneje pritoževala zaradi težkih zimskih izgub — kar je precej splošna izkušnja večine čebelarjev, ki vozijo na jesensko reso. Neki moj prijatelj, gotovo najboljši poklicni čebelar v Angliji, tudi potuje vsako leto s svojimi najboljšimi družinami na jesensko reso. Vsega ima 1700 družin. Vsi panji so angleške društvene mere, vendar s 14 sati v plodišču in čebelari izključno z našim plemenom. Njegovi donosi na resi znesejo vedno le polovico naših. Velikost plodišča in končna moč družin sta edino pojasnilo za vse to.

Calluna (resa) cvete v glavnem od srede avgusta do 5. septembra. Potem cvete često še obilo, toda o kaki paši ni več govora. Okoli 7. septembra vstavimo begalnice v vse naklade, pa naj so polne ali prazne, in jih po dveh dneh odstranimo. Družine so potem pripravljene za povratek.

Zazimovanje

Po povratku z jesenske rese dobi vsaka družina šest litrov sladkorne raztopine, in sicer takoj, še isti dan. Ta obrok dobi ne glede na količino medu, ki je v plodišču. Kakor je splošno znano, prezimujejo čebele slabo, če so preskrbljene samo z medom jesenske rese. Tedaj pokrmljeno količino raztopine nakopičijo čebele v sredi gnezda in jo bodo najprej porabile v zimskih mesecih. Na ta način se v veliki meri izognemo griži, vendar obstoji še vedno nevarnost zanjo. Po prvem krmljenju stehamo vse družine. Tiste, ki nimajo določene najmanjše teže, dobijo ustrezen dodatek hrane. Ob slabih letinah, ko jesenska resa popolnoma odpove — kar se, žal včasih tudi zgodi, dobi vsaka družina določeno minimalno količino sladkorne raztopine, da zanesljivo preživi zimo. Polno krmljenje bi ob takih letinah predčasno izčrpalo družine in bi imelo uničujoče posledice, kar nas je izučila izkušnja.

Po končanem krmljenju sledi zadnji pregled, ki ima izključno namen ugotoviti, če je matica v redu. Vse družine zazimimo na desetih Dadantovih satih. Kako nadaljnje zoževanje ali ukrep v tem času ne pride v poštev. Čim prej prepustimo kako družino samo sebi, toliko bolje je za njeno splošno počutje. Po 1. oktobru ne odpremo, če je le mogoče, nobenega panja več.

Čeprav nas sem in tja preseneti zelo ostra zima s temperaturo — 20° C, vendar kljub temu družin proti mrazu posebno ne zavarujemo. Izkušnja je pokazala, da mraz — celo oster mraz, čebelam nič ne škoduje, da jim je celo v prid. Poraba hrane je manjša in spomladanski razvoj je boljši. Skrbimo pa za zavarovanje proti vetru.

Pred približno 45 leti sta propagirala dr. Phillips in G. Demuth za zavarovanje proti mrazu posebno omaro za po štiri družine. Po štirje so stali tesno skupaj na štiri cole debelem sloju listja pod podnicami, zunanje stene so obdajali šest col debeli, nad pokrovi pa do 12 col debeli sloji listja. Marsikateri veliki čebelar v ZDA in v Kanadi, med njimi tudi R. F. Hottermann, eden takratnih najboljših čebelarjev, se je navdušil za ta način zazimljenja čebel. Stvar se je zdela vabljiva. Tako sem izdelal za preizkušnjo točno po predpisu dr. Phillipsa dve taki omari za po štiri družine. Poln upanja sem pričakoval uspehov v naslednji spomladi. Vseh osem preizkusnih družin je prezimilo brezhibno; na satih ni bilo najmanjšega sledu o plesnobi. Sedaj pa

je prišlo razočaranje! Te družine se niso razvijale, slabo so zalegale, nobenega prizadevnega življenja ni bilo v njihovih panjih, temveč zgolj životarjenje. Nasprotno so se družine, ki so prezimile tokrat v zasilnih panjih, zavarovanih samo s strešno lepenko, razvijale skokoma. Kljub temu sem se odločil, da nadaljujem s poskusom naslednjo zimo. Toda izid ni bil niti za las boljši. Nekaj let pozneje si je izdelal neki angleški poklicni čebelar 40 takih Phillipsovih omar za zavarovanje proti mrazu za prezimovanje 160 družin. Takrat sem jaz zopet uporabil svoji dve omari nadaljnji dve zimi. Toda naši uspehi so kakor tudi tisti s 160 družinami v polni meri potrdili rezultate pred štirimi leti. Tako v ZDA in v Kanadi ni ustrezal ta način prezimovanja in so ga zato kmalu nehali uporabljati.

Na podlagi teh poizkusov izhaja zaključek, da vpliva zimski mraz ugodno na razvoj družin spomladi in da dosežemo s pretiranim zavarovanjem proti mrazu ravno nasprotno, saj vpliva kot nekak hladilnik.

Konec

Mislim, da sem omenil bistvene točke našega načina čebelarjenja in sem pri tem navedel, kolikor sem mogel, osnove, zakaj sem uporabil to ali ono metodo. Kakor sem že vnaprej poudaril: *ne gre za noben premeten postopek, temveč za samoumevno, razumno, smotrno oskrbovanje čebel. Vsak način čebelarjenja je neko sredstvo, ki naj pelje k cilju; uspeh je poročstvo, da so bila uporabljena sredstva pravilna.*

Prevedel V. Benedičič

Škofjeloški čebelarji na svojem predavanju dne 19. aprila 1964

TAJNIŠKO POROČILO

na XIII. rednem občnem zboru Zveze čebelarских društev dne 17. maja 1964 v Ljubljani.

Tovariši delegati! Rad bi vas opozoril, da posvetite več skrbi organizacijskemu delu v družinah. Pobrani denar za članarino naj oddajo družine takoj s seznami vred društvom, da ga skupno pošljejo Zvezi. Tudi za navodila v okrožnicah in anketnih polah naj se družine držijo določenega roka. Več primerov nerazumevanja smo imeli letos v zvezi z izdelavo sedemletnega programa za razvoj čebelarstva. Od nekaterih društev nismo dobili pravočasno potrebnih podatkov in zato smo se s planom zakasnil. Tudi trikrat ali štirikrat smo morali prositi za podatke. Ta zakasnitev nam je škodovala, ker nas zaradi tega niso zajeli v proračunskih sredstvih Sekretariata za kmetijstvo in gozdarstvo. Zaradi tega trpi delo Zveze in še vedno se borimo za manjkajoča sredstva za izvrševanje sedemletnega programa. Zato je nujno potrebno, da si naredi vsako društvo za svoj delovni okoliš po družinah točen kartotečen popis vseh organiziranih in tudi neorganiziranih čebelarjev s številom njihovih čebeljih družin. Te podatke bo zahtevala Zveza enkrat na leto, in sicer v mesecu juliju, da bo lahko sestavila poročilo o realizaciji programa za preteklo leto in napravila načrt programa za naslednje leto. V enak namen bodo potrebovale podatke tudi čebelarске družine. Poleg tega bomo uporabili te podatke tudi za naročila sladkorja za jesensko krmljenje čebel. Čebelarско društvo Mežica je že vpeljalo tako kartoteko za čebelarje na svojem območju. Tudi društvo Ribnica na Dolenjskem vodi na svojem območju vse čebelarje po kartotečnem sistemu.

Tudi čebelarskega izleta v Prago na mednarodni čebelarški kongres nismo mogli organizirati, ker prijavitelci niso upoštevali navodil, ki jih je zahtevalo turistično podjetje Kompas.

Predavanja. Za predavanja je zaprosilo 21 čebelarских društev in 19 družin. Največkrat je predaval tov. prof. Sene-

gačnik, pa tudi tov. Martelanc večkrat. Za čebelarске družine, ki niso imele svojih denarnih sredstev, in tudi za nekatera čebelarška društva je plačala stroške za predavanja Zveza. S filmom je bilo 21 predavanj, brez filma pa 18. Predavanja so bila na splošno zelo dobro obiskana, posebno tista, ki so bila prirejena v okviru ljudskih univerz.

Tečaji. Zveza je tudi letos organizirala v merilu ljubljanskega okraja 29. februarja in 1. marca dvodnevni tečaj za bolezenske izvedence. Tega tečaja se je udeležilo 70 tečajnikov. Predavali so: dr. Nežka Snojeva, veterinarski inšpektor tov. Maks Osredkar, prof. Edi Senegačnik, ing. Valentin Benedičič in tov. Petelin kot zastopnik zavarovalnice. Tečaj za mikroskopiranje je bil 24. in 25. aprila v Ljubljani. Na njem je bilo 19 udeležencev. Praktični pouk z mikroskopom sta imela ves čas tovarišica dr. Nežka Snojeva in univ. prof. dr. Pehani, predstojnik biološkega inštituta v Ljubljani. Praktični tečaj za vzrejo matič, ki ga lani ni bilo, je bil letos meseca julija, in sicer deloma na domu pri tov. prof. Senegačniku, deloma pa na domu tov. Lojzeta Babnika.

Čebelarске knjige in razglednice. Zveza ima v zalogi še lepo število izvodov Sodobnega čebelarstva I. in II. del. Res ne bi smelo biti čebelarja, ki še nima teh dragocenih knjig. Brez čebelarске literature ne bomo mogli napredno čebelariti. Zveza ima v zalogi tudi razne razglednice panjskih končnic. Priporočamo, da bi vsako čebelarско društvo odkupilo vsaj deset serij razglednic. Cena za serijo, ki vsebuje deset različnih slik, je 500 din. S 40 % popustom je cena serij 300 din ali 5000 din za deset serij.

Razpošiljanje Slovenskega čebelarja: Naš strokovni list izhaja zadnje dni v mesecu za prihodnji mesec. Kjer naročniki ne prejemaajo lista točno in o pravem času, je krivda na pomanjkljivem naslovu ali na pomanjkljivi dostavi. Prizadeti naj se v obeh primerih obrnejo na Zvezo, da stvar uredi.

Obiski. Ta beseda se lepo sliši, vendar moramo biti v vsakem primeru na obisk tudi najozjih prijateljev kolikor toliko

SPREMLJANJE ČEBEL PRI PREVAZANJU NA PAŠO

pripravljeni. Obiski, ki jih je bila lani deležna Zveza, so delali izvršnemu odboru veliko skrbi. Obiskali so nas svetovno znani čebelarji znanstveniki in strokovnjaki in to iz dežel, kjer je čebelarstvo visoko razvito. Najprej je bil prijavljen za 17. in 18. junij gost iz Bolgarije, in sicer Gregorij Kamburov, strokovnjak za čebelje bolezni, za 25. in 26. julij dr. Rousseau iz Francije, ki ga je spremljal dr. Tomašec iz Zagreba, in za mesec avgust, ko se je vračal domov z mednarodnega čebelarskega kongresa v Pragi, dr. Eytan iz Izraela. Vsi ti obiskovalci so hoteli videti, kako čebelarimo in kako se razvija naše čebelarstvo. Kakšnih čebelarskih ustanov jim nismo mogli pokazati, ker jih nimamo. Pokazali smo jim nekatera vzorna čebelarstva naših članov in čebelarski muzej v Radovljici. Plemenitih postaj Zveza trenutno nima. Zato smo jim pokazali plemenilno postajo pri Lojzetu Babniku in Lojzetu Bukovšku. Gostje so se čudili temu, da se naši preprosti čebelarji tako uspešno ukvarjajo z vzrejo matic. Povedali smo jim, da pri nas ne velja za sodobnega čebelarja tisti, ki ne zna vzrejati.

Vsa čebelarska društva in družine

naprošamo, da nam sporočijo do 15. decembra, koliko predavanj želijo imeti v prihodnjem letu in kdaj. Obenem naj nam sporočijo tudi, kakšno predavanje želijo. Te podatke potrebujemo zato, da bomo mogli napraviti razpored predavateljev, ker nam jih primanjkuje. Stroške za predavanje nosi praviloma naročnik.

Nadalje pozivamo vsa čebelarska društva, naj začnejo v mesecu novembru pri družinah z običnimi zbori, ki naj bi jih končale po možnosti do 30. decembra t.l.

Prihodnje leto naj bi društva začela z običnimi zbori že meseca januarja, tako da bi bili vsi zbori društev končani že do konca meseca marca. Tudi občni zbor Zveze bi nato sklicali že v mesecu aprilu, ko je čebelarska sezona še bolj mrtva.

Tajništvo ZČDS

OBVESTILO

V uradnem listu SFRJ št. 38 z dne 23. septembra t.l. je bila objavljena odločba Zveznega sekretarja za notranje zadeve o odobritvi ustanovitve in delovanja Zveze čebelarskih organizacij Jugoslavije.

Tajništvo ZČDS

Čebelarsko društvo Domžale-Kamnik nas je naprosilo za posredovanje pri pristojnem republiškem organu, da bi čebelarji lahko spremljali čebele pri prevozu na razne paše tudi v prostorih na tovornih avtomobilih, ki so namenjeni za namestitve tovora, saj bi na ta način lažje pazili na čebele in tako preprečili pogoste nesreče.

V tej zadevi smo se obrnili na Republiški sekretariat za promet v Ljubljani, ki pa je poslal našo vlogo v reševanje Republiškem sekretariatu za notranje zadeve. Od Republiškega sekretariata za notranje zadeve smo nato prejeli dne 3. IX. t.l. naslednjo rešitev:

SR Slovenija

Republiški sekretariat za notranje zadeve
Ljubljana

Št. 30-22/20-29

dne 2. IX. 1964

Zveza čebelarskih društev za Slovenijo
Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 30

Zadeva: Spremljanje čebel na tovarnjakih.

Zveza: Vaš dopis št. 244/64
od 7. VII. 1964.

Uredba o prometu na javnih cestah (Ur. list FLR, 51/50) navaja v 21. členu, da se sme v motornem vozilu poleg voznika voziti toliko oseb, kolikor je glede na konstrukcijo vozila določenih mest. Prevoz oseb s tovornimi avtomobili in njihovimi priklopniki ter prevoz v prostorih, ki so določeni za tovor, praviloma ni dovoljen. To pa ne velja v primeru, če se prevažajo osebe, ki so potrebne za nakladanje in razkladanje tovora.

Iz vašega dopisa sledi, da je spremljevalec namenjen prav za to, kar omenja omenjeni člen. Zato smatramo, da stvari ni potrebno posebej urejati.

Poslano v vednost: 1. Republiški sekretariat za promet

Načelnik uprave LM
Generalmajor B. Čizmek, s. r.
L. S.

Objavljamo gornje tolmačenje merodajnega republiškega organa za notranje zadeve, da se boste mogli nanj sklicevati, če bo to pri prevažanju na pašo potrebno.

Predsednik ZČDS:
Valentin Benedičič

IZ SKOFJE LOKE

Zadnji dve nedelji letošnjega aprila bosta ostali članom naše čebelarke družine še dolgo v prijetnem spominu. V nedeljo 19. aprila smo imeli čebelarstvo predavanje pri čebelarju tov. Zontarju v Virmašah. Zopet smo imeli v svoji sredi starega znanca in predavatelja tov. Senegačnika. Ker tudi pri nas še veliko čebelarjev prevaža na razna pasišča, je bilo predavanje o pripravi čebel za pomladni prevoz. V dveurnem zanimivem predavanju nam je natančno opisal, kaj vse moramo napraviti, če hočemo, da bomo imeli od prevoza tudi uspeh. Marsikaj nam je povedal iz svojih dolgoletnih izkušenj pri prevozu, saj je s svojimi čebelami romal že po vsej Jugoslaviji.

Po predavanju smo se še slikali, da bo imel vsak čebelar še prijeten spomin na to nedeljo.

Nazadnje smo se spravili še v čebelnjak, kjer nam je predavatelj pokazal barvne diapozitive s svetovnega čebelarskega kongresa v Pragi. Poleg teh jih je bilo mnogo tudi iz življenja čebel in z raznih pasišč. Sicer velik čebelnjak je bil ves čas nabito poln čebelarjev, ki so z zanimanjem sledili predavateljevi razlagi.

Veliko smo slišali in videli to nedeljsko popoldne; želim samo to, da bi čebelarji, posebno mladi, to tudi uporabili v svojo korist.

Tovarišu Senegačniku še enkrat najlepša hvala za trud. Ohrani naj naklonjenost do škofjeloških čebelarjev in naj še večkrat pride med nas.

Zadnjo nedeljo aprila smo imeli sestanek na Cavernu pod Križno goro.

Tam še vedno čebelari edini še živéči že 87-letni ustanovni član naše čebelarske družine Franc Vilfan. Za njegovo zvesto članstvo ga je Zveza odlikovala z redom Antona Janše II. stopnje.

Odlikovanje mu je po kratkem nagovoru izročil predsednik društva. V njem je prikazal tov. Vilfana kot zvestega člana naše družine in ga postavil za zgled. Šestdesetletno članstvo ni nikaka malenkost, zato znamo ceniti tako zveste člane, kot je on.

Ginjen se je tov. Vilfan zahvalil za odlikovanje, rekoč, da ga s svojim delom pri čebelarstvu ni zaslužil, vendar pa ga rad sprejme kot dokaz naklonjenosti do njega.

Pri dobri malici in obujanju spominov nam je prehitro mineval čas. Ravno smo bili pri slikanju, ko nas je razveselil s svojim obiskom predsednik Zveze, ki je prišel med nas s svojo soprogo. Zvedel je za naš sestanek in bi bil rad med nami. Žal mu ni bila znana pot, zato je uradni del že zamudil. Pri slikanju se nam je rad pridružil, da bo imel tudi on spomin za ta dan.

Tov. Benedičič nam je povedal marsikaj o delu Zveze in o sedemletnem planu čebelarstva. Ker nismo bili daleč, smo obiskali še lovsko kočo na Križni gori. Radi bi si bili ogledali znamenite freske v cerkvi, a je bila že zaprta.

Že v mraku smo zapustili prijazno kočico in odšli domov, obžalujoč, da so taki dnevi za čebelarje prekratki in upajoč, da bomo take dni še doživeli. Tudi čebelarji smo lahko in tudi znamo biti veseli.

J. Zontar

NAPISI ZA PANJSKE KONČNICE

LEOPOLD STANEK

Meje in zidovi

Zidu in takšne mēje ni,
da čela ju ne preleti.

Napredni razvoj

Čebele v gradnji zaostale?!
V satju so davno višek dale!

Sončni mrki

Ko noč zagrne v sēn panjiče,
jih dan na svatbo zopet skliče.

Troti

Še vedno ulju so potrebni,
le stroški so odveč pogrebni.

POROČILO ZA SEPTEMBER

Prve dni v mesecu septembru je bilo zelo vetrovno vreme. Pihal je severovzhodnik in prinašal s seboj hladen zrak z nizko temperaturo. Zato vreme v prvi dekadi ni bilo ugodno za čebeljo pašo, ker je bilo prehladno in vetrovno. Posebno noči so bile v začetku septembra zelo hladne, saj je bila ob koncu prve dekade povprečna dnevna temperatura samo 16° C. Le v nekaterih krajih Slovenije, npr. na Jezerskem, v Tolminu, Črnomlju in Radečah, je bilo ob koncu dekade nekaj dni 21 do 28° C.

Druga dekada je bila toplejša od prve. V nižjih predelih Slovenije je bila povprečna temperatura 16 do 18° C. Tudi ajda je v nekaterih krajih še kar dobro medila: Trebnje 15 kg, Križevci pri Ljutomeru 15 kg, Murska Sobota 14 kg donosa. Medenje ajde se je pojavilo le takrat, če je nastopilo toplejše vreme. Iz tega je razvidno, da ajda ni prenehala mediti, pač pa medi le pri primerni toploti.

V tretji dekadi je nastopilo hladno vreme, kajti sneg je pobelil planine. Čebelarji vozijo čebele iz Like domov in jih pripravljajo za zimo. Paša za leto 1964 je končana.

Kraj opazovalnice	Donos ali poraba v			Skupno pridobil ali porabil dkg	Srednja mesečna toplotina °C	Dnevi			Sončni sij v urah
	I.	II.	III.			izletni	deževni	s snežno odejo	
	mesečni tretjini dkg								
Breg—Tržič	— 60	— 110	— 10	+ 80	+14,2	22	3	—	241
Dražgoše—Šk. Loka . . .	+ 40	+ 100	—	— 60	+12,7	24	5	—	163
Zerovnica—Postojna . . .	—	— 70	— 70	— 140	+15,0	25	4	—	199
Rogatec	+ 40	+ 30	+ 400	+ 470	+14,4	30	4	—	200
Lovrenc na Pohorju . . .	+ 90	+ 290	+ 20	+ 245	+15,5	29	5	—	220
Selnica ob Dravi	— 103	— 72	— 100	— 275	+14,5	13	18	—	166
Lovrenc na Drav. polju . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cezanjevci—Ljutomer . . .	— 190	— 80	— 60	— 330	+14,5	21	5	—	93
Bučkovci—Videm ob Ščavnici	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Prosenjakovci—M. Sobota . .	+ 40	+ 10	—	— 240	+11,8	29	4	—	236
M. Polana—Lendava	+ 210	+ 100	+ 400	+ 710	+17,0	26	1	—	188
Svibnik—Črnomelj	— 80	— 100	— 100	— 280	+15,0	26	4	—	213
Iška vas	+ 100	+ 300	+ 100	+ 500	—	27	4	—	210
Škofije pri Kopru	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pušča—Bistra	— 50	— 70	— 60	— 160	+15,3	29	8	—	313
Povpreček	—	—	—	+ 400	—	—	—	—	—

TRGOVSKO PODJETJE MEDEX V LJUBLJANI

Poštni predal 13 — Telefon 31-545, 36-509, 32-318, 30-867 — Tekoči račun 600-11-1-375
Prodajalna čebelarških potrebščin na Miklošičevi cesti 30 posluje dopoldne od 8. do 12.30 in popoldne od 17. do 19.30.

CENIK NEKATERIH NAJVAŽNEJSIH PROIZVODOV

237. Vzrejni satniki	30	334. Lopatica za kopanje medu	
238. Vzrejne letvice	30	ravna	350
239. Čepki	20	350. Kozica	2.000
260. Matičnice za pošiljanje matic	25	351. Sončni topilnik	5.800
Matičnice mrežaste, večje . . .	75	352. Čebelarska tehnica:	
Matičnice Wohlgenuth	120	za pod panj	17.500
Matičnice Zander	70	za v panj	18.500
261. Garnitura za označevanje		353. Stojalo za zbijanje satnikov	650
matic	560	354. Sipalniki za ometanje čebel:	
262. Pokrovka za pripiranje matic	150	pločevinasti	2.300
263. Pinceta za prijem matice . .	90	pločevinasti z lijem	2.200
264. Sejalnik za čebele	800	leseni	700
265. Obrazci za matično knjigo-		355. Omelce enojno	200
vodstvo	10	dvojno	420
Obrazci. navadni	4	356. Strgulja	320
300. Pitalniki-pločevinasti	400	357. Strgulja za satnike	120
301. Pitalniki-lesonitni	550	358. Noži za izpodrezavanje:	
302. Pitalniki-lesonitni	700	enostavni	210
303. Turinški balon: kompleten	350	kombinirani	250
samo balon	220	suličasti	60
samo podstavek	130	401. Lesni vijaki	2
304. Pitalniki-navadni, leseni . .	500	402. Žičniki	od 300—800
305. Pitalniki — štirisatni	350	403. Francoska nasadila	50
320. Vilice za odkrivanje		404. Kotniki št. 3	12
a) najboljše izdelave	1.500	405. Sarnirji	15
321. Stojalo za odkrivanje satja	2.600	406. Škrnjaki: 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9,	8, 9
322. Noži za odkrivanje satja:		407. Podložki za škrnjake	4
dolgi	360	Očesni vijaki	8
kratki	340	408. Obročki	17
323. Čebelarsko točilo: na 3 sate	24.000	409. Čebelarski znaki	100
na 4 sate	26.000	410. Doze za med — 5 kg	500
324. Koš za točilo: na 3 sate . .	3.900	500. Satnice	2.200
na 4 sate	5.100	501. Izdelava satnic	300
325. Koš za točilo	5.400	502. Kuha voščin	110
326. Odtočna štula	950	504. Vosek — prodaja	1.900
327. Žična mreža za točilo	750	551. Brošura »Pršičavost«	70
328. Sito za precejanje medu:		630. Katalog s cenikom	30
enojno	980	651. Tableta Nosemack	60
dvojno	1.880	652. Brošura »Sestavni deli LR	
330. Posnemača za med	30	panja«	60

Vse navedene cene so neobvezne, franko nakladalna postaja. Pakiranje in poštnino zaračunamo po dejanskih stroških.

Cisti čebelji vosek odkupujemo do din 1500 za 1 kg, fco Ljubljana. Kmetijske zadruga, čebelarska društva, čebelarske družine in čebelarji, zahtevajte prospekt!